

Beslut

**efter vidgad kvalitetsgranskning vid Videdalsskolan i
Malmö kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Videdalsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Videdalsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, se till att eleverna med regelbundenhet och genom varierade metoder involveras i undervisningens utformning.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver stärka samsynen och förankra gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera eventuella avvikelser mellan resultat på nationella prov och betygsresultat för att säkerställa en likvärdig bedömning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **28 november 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:10224) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt i inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer i huvudsak upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärares förutsättningar. Rektorn gör en uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl betyg och omdömen som resultat från nationella prov och kartläggningar. Rektorn skaffar sig en bild av undervisningen genom skolledningens och elevhälsans observationer, underlag från lärares egna analyser samt genom möten med såväl lärare som elevhälsopersonal. Lärares förutsättningar att bedriva undervisningen ingår som en del i det systematiska kvalitetsarbetet och rektorn följer upp det i strukturerade samtal i skolledningsgruppen. Rektorn bedriver vidare ett analysarbete som utgår från huvudmannens struktur och görs på olika nivåer, dels genom målavstämningar och elevhälsomöten löpande under läsåret med fokus på enskilda klasser, dels övergripande för hela skolan terminsvis. På de ovannämnda mötena diskuterar och granskar rektorn tillsammans med lärare och representanter från elevhälsan bland annat kunskapsresultat, resultat avseende frånvaro, lärares bemötande av elever samt hur värdegrundsuppdraget integreras i olika ämnen. Rektorn har även sökt förklaringar till vissa resultat genom att sätta kunskapsresultaten i relation till undervisningen. Skolenhetens betygsresultat i årskurs 9 de senaste läsåren är högre än det beräknade modellvärdet och rektorns förklaring till detta är att skolan bedrivit utvecklingsarbeten kring undervisningens kvalitet och lärares fokus på relationellt arbete med eleverna samt ett arbete med varierade bedömningsformer där skolan gått

ifrån en "provkultur" som tidigare fanns på högstadiet. Vidare har rektorn i de lägre årskurserna identifierat att resultaten över tid är lägre i matematik och svenska som andraspråk och rektorn har dragit slutsatsen att detta beror på att undervisningen inte i tillräcklig grad möter elevernas behov av stödstrukturer, variation och utmaningar.

Rektorns beslut om utvecklingsinsatser och fördelningen av resurser är kopplade till de behov som rektorn identifierat. För att möta elevernas behov av stöd i vissa ämnen och årskurser har rektorn sett till att lärare på alla stadier, inom det kollegiala lärandet, får kompetensutveckling i matematik, svenska som andraspråk och i lärares relationella arbete med elever. Rektorn gör även vid behov förändringar i organisationen utifrån den uppföljning och analys som genomförs. Rektorn har exempelvis minskat antalet elevassistenter och i stället ökat speciallärartjänster för att bättre möta behoven på skolenheten. Rektorn har även organiserat en flexibel grupp med elever från olika årskurser i högstadiet med behov av stöd i matematik. Därutöver fördelar rektorn personella resurser utifrån de behov som framkommer vid möten med elevhälsan.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder delvis det pedagogiska arbetet utifrån skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en organisation för samverkan mellan lärare och med elevhälsan genom olika forum och ett kalendarium för läsåret. Dock framgår att samverkan mellan årskursernas arbetslag på högstadiet är begränsad. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsinsatser gällande undervisningsmetoder i matematik och svenska som andraspråk samt en modell för relationellt arbete med elever med särskilda behov. I det kollegiala lärandet arbetar lärare från olika stadier i grupper under ledning av förstelärare och med stöd från huvudmannen. Skolledningen följer via observationer och samtal upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Vidare har skolan rutiner samt gemensamma arbets- och förhållningssätt kring exempelvis lektionsstruktur, frånvarohantering och anmälan om kränkande behandling. Det framgår också att obehöriga lärare har en tilldelad mentor och får stöd av behöriga kollegor i undervisningens planering, bedömning och betygssättning.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn har i viss mån identifierat behov i verksamheten utifrån kön, men bedriver inte ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. I rektorns uppföljning av såväl kunskaps- som värdegrundresultat ingår jämförelser utifrån kön. Utöver att rektorn följer upp olika resultat utifrån kön finns dock inget systematiskt arbete med jämställdhet på skolan. Rektorn har sett mönster kopplade till kön och vidtagit vissa åtgärder, men dessa är inte del i ett långsiktigt och strategiskt arbete. Rektorn har exempelvis

uppmärksammat att flickor har högre kunskapsresultat än pojkar och sökt förklaringar till dessa skillnader. Rektorns slutsats är att fler elever i gruppen pojkar gynnas av det kollegiala arbetet med relationer, allsidig bedömning och studieteknik för att motverka skillnaderna. Rektorn har även identifierat en problematik kopplad till pojkars språkbruk och utmanande beteende och har därför ett pågående samarbete med fritidsgårdar, polis och socialtjänst. Det finns också en pågående insats från en extern organisation som sker vid enstaka tillfällen och som till viss del innefattar jämställdhetsperspektivet. Rektorn följer dock inte upp om insatserna är träffsäkra för att förändra problematiken med språkbruk och beteende bland pojkar. Det finns inte heller forum där personalen regelbundet diskuterar jämställdhetsfrågor eller hur de kan hantera jämställdhetsperspektivet i undervisningen. Även om rektorn vidtagit åtgärder som i viss mån innefattar ett jämställdhetsperspektiv så ger rektorn begränsad ledning i hur personalen ska arbeta främjande med skolans jämställdhetsuppdrag.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att även om rektorn följer upp skillnader i resultat utifrån kön så saknas det ett strategiskt och långsiktigt arbete på skolan för att säkerställa att flickor och pojkar ges samma möjligheter att lära och utvecklas. Detta medför en risk att elever, oavsett könstillhörighet, inte ges samma förutsättningar att lyckas i skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, tillsammans med lärarna, mer systematiskt diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Utöver de resultatuppföljningar som redan görs avseende kön, behöver rektorn försäkra sig om att all personal verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning. Detta kan rektorn exempelvis göra genom att följa upp om lärarna på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Rektorn kan också initiera kollegiala samtal kring jämställdhet för att synliggöra egna normer kopplade till kön och öka personalens kunskap om jämställdhet. Vidare kan rektorn ge ledning i det främjande arbetet med jämställdhet genom att kontinuerligt behandla jämställdhetsfrågor i skolans pedagogiska diskussioner. Utifrån det som framkommer kan rektorn sedan, tillsammans

med personalen, planera insatser utifrån behov i syfte att alla elever ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Som en del av detta arbete kan ett jämställdhetsperspektiv tydligare integreras i det befintliga utvecklingsarbete som pågår kring det relationella arbetet och bemötande av elever. För att arbetet ska vara strategiskt behöver det finnas en långsiktig plan för skolans arbete, som regelbundet följs upp och omprövas. För vidare läsning rekommenderas Skolinspektionens rapporter om arbete med jämställdhet i skolans verksamhet.¹

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och i inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och lärarna arbetar för att tydliggöra syftet med undervisningen och stödja eleverna. Lektionerna innehåller en tydlig introduktion som förmedlar lärandemål och aktiviteter för lektionen och många lektioner inleds också med en gemensam startuppgift för eleverna. För de lägre årskurserna används vanligen bildstöd för att förmedla lektionsaktiviteter och lärandemål och för de högre årskurserna lägger lärare ut planeringar på den digitala lärplattformen. Lärarna använder planeringarna som underlag vid diskussioner med eleverna om såväl undervisningens syfte och mål som vilka kunskaper och färdigheter som eleven måste visa för att nå de olika betygsstegen. Det finns i huvudsak ett sammanhang och logiskt flöde i lektionerna där lärarna växlar mellan olika arbetssätt och aktiviteter och elever arbetar i grupp, par eller enskilt med olika uppgifter. Exempelvis arbetar eleverna med ämnesöverskridande uppgifter där språk och

¹ Skolinspektionen (2024). Lärares arbete med att tidigt motverka könsbundna val. Fokus på undervisning i åk 4-6. Tematisk kvalitetsgranskning. Rapport 2024:3; Skolinspektionen (2020). Grundskolors arbete med jämställdhet – med särskilt fokus på en trygg skolmiljö för alla elever. Tematisk kvalitetsgranskning.

praktiska moment vävs samman och redovisas på olika sätt. Eleverna uppmuntras att diskutera och stötta varandra och lärarna arbetar uppmärksamt och strukturerat för att försäkra sig om att eleverna förstår och kommer igång med arbetet. Det gör lärarna bland annat genom kortare genomgångar under lektionens gång där lärarna använder elevernas svar som exempel. Lärarna arbetar också aktivt med att ge eleverna stöd i sitt arbete genom att förtydliga instruktioner, begrepp och innehåll samt att ställa motfrågor, ge tips på andra källor och ledtrådar för att eleverna själva ska komma fram till svaret.

Stimulans och utmaningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar aktivt och medvetet för att stärka elevernas självförtroende och motivation. För att stärka elevernas självförtroende arbetar lärarna med att skapa goda relationer och ett tillåtande klassrumsklimat. Detta sker exempelvis genom att lärare använder humor, ställer frågor om elevernas intressen och förkunskaper samt genom att visa värdet av att eleverna vågar fråga om de inte förstår, eller vågar prova och göra fel för att se det som en del av lärandet. Många lärare uppmuntrar elever med både skriftliga och muntliga kommentarer för att göra det tydligt för eleverna vad de gör bra och vad som kan utvecklas. Det framgår också att lärare gör strategiska gruppindelningar utifrån elevernas förkunskaper för att stärka elevernas självförtroende. Ett annat exempel på hur lärare stärker elevernas självförtroende är att lärare synliggör elevernas progression över tid så att eleven blir medveten om sin utveckling. Lärarna arbetar också med elevernas motivation på olika sätt. Detta gör lärarna exempelvis genom att positivt uppmärksamma elevernas frågor eller arbetsinsatser på lektionerna. Lärarna varierar också medvetet undervisningen för att motivera eleverna, exempelvis genom att dela upp arbetet i mindre delar eller genom att knyta an till elevens intressen och aktuella nyhetshändelser. På samtliga stadier arbetar lärare ämnesövergripande i teman och bjuder in externa föreläsare på områden med anknytning till elevernas vardag för att motivera eleverna.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt för att stimulera och utmana alla elever. Det gör lärarna genom att konstruera uppgifter med olika svårighetsgrad som kan anpassas och genomföras på olika sätt av eleverna. I något ämne får eleverna uppgifter som är extra svåra när de är klara med den ursprungliga uppgiften, men i de flesta fall är det öppna uppgifter där det finns ytterligare svårighetsgrad inom uppgiften som eleven kan utveckla utifrån sin nivå. Lärare anpassar undervisningen i olika elevgrupper på skolenhetens stadier, exempelvis genom olika typer av gruppindelningar, nivåanpassat material och genom olika typer av handledning utifrån elevernas behov. Lärare samverkar också med elevhälsan i arbetet för elever i behov av stödsatser exempelvis genom att skapa mindre elevgrupper med ämnesspecifika behov vid olika tillfällen.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna ges möjlighet till reflektion och får del av olika strategier för sitt lärande. Lärare utformar undervisningen med öppna frågor utan rätt eller fel svar och i dialog med eleverna använder lärare elevers exempel och svar i den gemensamma genomgången i helklass. Det förekommer också tillfällen då lärare medvetet använder felaktiga svar som exempel för att elever ska skapa sig strategier för sitt eget lärande genom att prova sig fram. Det finns också ett pågående arbete med studieteknik i en årskurs på mellanstadiet och på högstadiet använder lärare vid vissa tillfällen mentorstiden till filmvisning och diskussioner om olika sätt att lära sig samt att planera studierna inför redovisningstillfällen.

Granskningen visar däremot att lärarna sällan arbetar för att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetsformer och innehåll i undervisningen. Lärarna arbetar inte metodiskt för att regelbundet involvera eleverna i planeringen och utvärderingen av undervisningen. Det är endast i vissa ämnen som eleverna vid enstaka tillfällen får utvärdera undervisningen, exempelvis efter terminer eller avslutade arbetsområden. Elever kan dock få ett visst inflytande genom att de framför sina synpunkter spontant i klassrummet. Exempelvis har eleverna efter sådana önskemål fått ändra tid för redovisningstillfällen, ha kortare lärarledda genomgångar i något ämne eller ha fler muntliga redovisningar i ett annat ämne.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, se till att eleverna med regelbundenhet och genom varierade metoder involveras i undervisningens utformning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna inte regelbundet planerar och utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Därmed finns en risk att eleverna inte får utveckla sin förmåga och vilja att ta ett personligt ansvar samt att lärare inte har ett underlag för att utveckla och vid behov förändra undervisningen i en elevgrupp under pågående läsår.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn och lärarna inledningsvis gemensamt diskuterar i vilka former och med vilken regelbundenhet eleverna ska ges möjlighet att utvärdera och lämna synpunkter på undervisningen. Förslagsvis kan rektorn också inventera hur olika lärare arbetar med att utvärdera undervisningen tillsammans med

eleverna, vilka metoder som används och hur det fungerar. Rektorn kan även tillsammans med lärare undersöka metoder för hur lärare ska ta reda på, ta tillvara och sammanställa elevernas synpunkter på undervisningen samt hur elevernas synpunkter ska påverka det kommande arbetet efter ålder och mognad. Utifrån det som framkommer i diskussionerna behöver lärarna utveckla sin undervisning så att eleverna ges ett reellt inflytande. Rektor kan sedan med fördel följa upp arbetet med lärare i arbetslagen samt med elever i elevrådet för att ta reda på hur eleverna uppfattar sina möjligheter till inflytande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och i inkommen dokumentation.

Arbetet för trygghet

Rektorn och lärarna bedriver ett medvetet arbete med att skapa trygghet. Det främjande trygghetsarbetet är nära knutet till skolans närvarofrämjande arbete och omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer och på samtliga stadier. Exempelvis har rektorn i samverkan med elevhälsan påbörjat ett arbete på högstadiet med att matcha vissa lärare som mentorer mot vissa elever med större behov, i syfte att bland annat skapa trygghet för eleverna. Det finns också ett pågående arbete som involverar elevrådet med ett elevcafé och aktiviteter i rasthallen under ledning av elevkoordinator. Ytterligare främjande insatser görs i samverkan med externa aktörer som fritidsgård, socialtjänst och polis. För att utveckla och upprätthålla det gemensamma förhållningssättet i trygghetsarbetet pågår kompetensutveckling för samtlig personal kring en modell för relationellt arbete med eleverna. Det framgår också att det finns många vuxna ute under raster och att rastvärdar i huvudsak arbetar utifrån överenskomna förhållningssätt och scheman. Vidare framgår att förebyggande arbete och åtgärdande insatser utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Tryggheten kartläggs genom enkäter som elever besvarar avseende bland annat trygghet, bemötande och otrygga

platser vilket även följs upp vid utvecklingssamtalen. Såväl hälsosamtal som enkäter inkluderar även frågor om trygghet på sociala medier för elever på samtliga stadier. Det sker också en kartläggning och uppföljning av ärenden kring kränkande behandling i samverkan med elevhälsan som har uppmärksammat att ett kränkande språkbruk är normaliserat bland äldre elever. Utifrån vad kartläggningen visar så sätts åtgärder in och förebyggande insatser genomförs. Exempelvis samarbetar skolan med externa organisationer för att möta den problematik man sett kring elevers utåtagerande beteende och språkbruk.

Arbetet för studiero och lugn miljö

Personalen bedriver till viss del ett samlat arbete för att främja studiero på skolan, men lärares förhållningssätt gällande främjande och åtgärdande insatser för studiero skiljer sig åt. Det finns vissa gemensamma metoder och arbetssätt för att skapa en lugn miljö på lektionerna. Exempel på detta är en gemensam lektionsstruktur, en gemensam policy för att samla in mobiltelefoner och att eleverna oavsett ålder har fasta placeringar i klassrummet. Det finns också enskilda, kortare insatser som vid behov riktas mot specifika elevgrupper och årskurser gällande bland annat studiero. Utöver detta pågår en gemensam kompetensutvecklingsinsats för samtlig personal med fokus på relationellt arbete med eleverna. Vidare framgår att lärarna diskuterar strategier och förhållningssätt för studiero inom arbetslagen på skolans olika stadier och att eleverna i huvudsak är delaktiga i arbetet med studiero genom att de tillsammans med sin mentor bearbetar klassens förhållningsregler. Det framgår dock att elever inte upplever att de är delaktiga i arbetet med studiero. Lärarnas samverkan mellan årskursarbetslagen på högstadiet är också begränsad vilket får till följd att studiero sällan diskuteras mellan arbetslagen. Det framgår också att lärare har olika tolerans för störande beteende och att alla lärare inte tillämpar de överenskomna arbetssätten. Exempelvis skiljer det sig mellan lärare när det gäller hur noggranna de är med att samla in mobiltelefoner, samt vad gäller vilka konsekvenser som följer av elevers störande beteende. Bilden av att det finns problematik med studiero förstärks av resultat från Skolinspektionens skolenkät.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver stärka samsynen och förankra gemensamma förhållningssätt i arbetet med att skapa studiero.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det finns vissa överenskomna arbetssätt för att främja studiero men att dessa inte tillämpas fullt ut och att lärare har olika toleransnivåer. Utan en gemensam grund riskerar enskilda lärares förmåga att få en avgörande betydelse för vilken studiero som råder i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna och eleverna diskuterar vad som kännetecknar god studiero och vilka faktorer som är betydelsefulla för att eleverna ska kunna koncentrera sig på undervisningen. Det kan till exempel handla om att rektorn initierar gemensamma diskussioner om förhållningssätt inom ramen för det kollegiala lärandet. Gemensamma förhållnings- och tillvägagångssätt bidrar till att lärarna kan hantera uppkomna situationer på ett likartat sätt. Det gemensamma förhållningssättet kan exempelvis innebära att lärarna har samma uppfattning om vilka störande aktiviteter som inte är tillåtna i klassrummet och hur lärarna ska agera vid ordningsproblem. När det finns en gemensam linje i lärarnas tolerans för olika beteenden och vilka konsekvenser som störande moment ger, skapar det en förutsägbarhet och trygghet i elevernas skoldag. Det bidrar också till att förflytta kortsiktiga åtgärder från enskilda lärare till ett mer främjande arbete för studiero. Rektorn behöver vidare stödja och säkerställa att alla lärare följer de gemensamma besluten om hur studiero ska skapas och upprätthållas. Det är även av vikt att eleverna får möjlighet att medverka i framtagandet av strategier för studiero och att dessa kontinuerligt följs upp för att säkerställa att de ger önskvärd effekt.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt i inkommen dokumentation.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i huvudsak ser till att lärarna använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Genom uppföljning vid

elevhälsomöten och målavstämningar ser rektorn till att lärare använder sig av olika metoder för bedömning och ett varierat bedömningsunderlag. En stor del av arbetet grundar sig i att merparten av lärarna arbetar gemensamt inom årskursen, ämnet eller stadiet med planering av undervisning och i det ingår även gemensamma bedömningssituationer och bedömningsuppgifter. Vidare arbetar lärare för de yngre åldrarna med kontinuerliga screeningar i exempelvis läsinlärning och resultaten av dessa används även som ett stöd i bedömningsarbetet. Därutöver använder lärare Skolverkets bedömningsstöd.

Granskningen visar vidare att rektorn i huvudsak ger lärarna förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet diskuterar frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. Detta sker exempelvis då lärarna under läsåret träffas i ämnesgrupper mellan stadierna och även tar del av Skolverkets material om bedömning och betygssättning med efterföljande diskussioner. I vissa ämnen finns också schemalagd tid för sambedömning, medan lärare i andra ämnen själva behöver komma överens om tider för detta. Vidare framgår att rektorn organiserar tillfällen vid bedömning av nationella prov för samtliga stadier då lärare i ämnet gemensamt arbetar med att sambedöma de oidentifierade proven. Lärarna har vidare inplanerad mötestid för att arbeta med bedömningsfrågor inom skolenhetens olika stadier och arbetslag, där lärarna exempelvis jämför olika elevers uppgifter och resonerar om vilken bedömningsnivå som är lämplig i olika fall. En del av de gemensamma mötena ägnas även åt kollegial kompetensutveckling som syftar till att främja likvärdiga bedömningar. Det framgår också att obehöriga lärare får stöd av behöriga kollegor i ämneslag samt har avsatt tid med behöriga lärare för bedömning och planering.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn i viss mån följer upp och analyserar lärares bedömningar och betygssättning utifrån ett likvärdighetsperspektiv, men att rektorn inte gjort en analys av avvikelser som identifierats mellan betyg och resultat på nationella prov. Rektorn har uppmärksammat och analyserat vissa avvikelser i bedömningar. Bland annat har rektorn konstaterat att lägre betygsresultat i vissa ämnen bland pojkar i en årskurs var kopplat till bland annat bedömning. Biträdande rektor förde då samtal med berörd lärare kring bedömningarna samt genomförde lektionsobservationer och uppföljningar med frågor till läraren. Av nationell statistik framgår vidare att en stor andel elever över tid fått ett högre betyg än resultatet på de nationella proven i flera ämnen och årskurser. Enligt rektorn kan avvikelserna bero på att lärare gör en allsidig bedömning och väger in fler underlag än de nationella proven, men rektorn har inte mer ingående analyserat orsakerna bakom de stora skillnaderna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera avvikelser mellan resultat på nationella prov och betygsresultat för att säkerställa en rättvisande och likvärdig betygssättning.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte följer upp och analyserar avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg över tid. Utan en analys av sådana avvikelser riskerar rektorn att inte upptäcka om bedömningarna och betygen inte är rättvisande och likvärdiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att följa upp och analysera skillnader mellan resultat på nationella prov och betyg i syfte att försäkra sig om att det sker en likvärdig bedömning. Resultaten bör analyseras ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så likvärdiga som möjligt och ta reda på om det finns förklaringar till avvikelser som kan kopplas till lärares kompetens eller eventuella osäkerhet i bedömning och betygssättning. Rektorn behöver analysera och fastställa om avvikelser beror på att lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet eller om lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt som underlag för en allsidig bedömning av elevens kunskaper. Rektorn behöver sedan föra diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser samt vid behov sätta in och genomföra förbättringsinsatser.

På Skolinspektionens vägnar

X Måns Holmstedt

Föredragande

Signerat av: Måns Holmstedt

X Anna Johansson

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även utredare David Lopez Svensson och Veronika Enekvist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 2–4 april 2025. Besöket genomfördes av Måns Holmstedt, David Lopez Svensson och Veronika Enekvist.

Videdalsskolan är belägen i Malmö kommun. Skolan har elever i förskoleklass, anpassad grundskola och årskurserna 1-9. Förskoleklassen och anpassad grundskola ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället ingår cirka 640 elever i årskurs 1-9. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har tre biträdande rektorer.